

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 16 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันพุธที่ 15 ธันวาคม 2564 เวลา 09.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 16 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรีกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 เป็นเวลาพอสมควร และเมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

(1) กระทำถาม (ไม่มี)

(2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

2.1 รับทราบประกาศสภาผู้แทนราษฎรเรื่อง ให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง

โดยศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยในคดีที่ 22/2564 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2564 ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์ สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 101 (6) ประกอบด้วยมาตรา 98 (6) และนายอิสสระ สมชัย สิ้นสุดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 101 (6) ประกอบด้วยมาตรา 98 (4) (6) และมาตรา 96 (2) นับตั้งแต่วันที่ 7 เมษายน 2564 ซึ่งเป็นวันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 82 วรรคสอง และให้ถือว่าวันที่ศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำวินิจฉัยให้แก่คู่กรณีฟังเป็นวันที่ตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 105 วรรคหนึ่ง (2) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2561 มาตรา 76 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้การวินิจฉัยของศาลมีผลในวันอ่านคือวันที่ 8 ธันวาคม 2564 ต่อมาได้มีประกาศสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ 10 ธันวาคม 2564 เรื่อง ให้ผู้มีชื่อในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคพลังประชารัฐและพรรคประชาธิปัตย์เลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่างจำนวน 2 คน คือ 1) นายต่อศักดิ์ อัสวเหม ลำดับที่ 22 แทน นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์ และ 2) นายจ๊กพันธ์ ปิยพรไพบูลย์ ลำดับที่ 26 แทน นายอิสสระ สมชัย จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมรับทราบ

ที่ประชุมรับทราบ

2.2 รับทราบเรื่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปฏิญาณตนในที่ประชุมก่อนเข้ารับหน้าที่ ตามมาตรา 115 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ตามที่ได้มีประกาศให้ผู้มีรายชื่อในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อพรรคพลังประชารัฐและพรรคประชาธิปัตย์เลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 115 กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกก่อนปฏิบัติหน้าที่

จากนั้น นายต่อศักดิ์ อัสวเหม และนายจ๊กพันธ์ ปิยพรไพบูลย์ ปฏิญาณตนในที่ประชุม

ดังนั้น ขณะนี้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่และปฏิบัติหน้าที่ได้ คือ 477 คน
องค์ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง คือ 239 คน

ที่ประชุมรับทราบ

**2.3 รับทราบเรื่อง วุฒิสภาได้ลงมติให้ขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
วิชาชีพการสัตวบาล พ.ศ. ออกไปเป็นกรณีพิเศษ**

ด้วยประธานวุฒิสภา ได้มีหนังสือแจ้งว่า ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 7 (สมัยสามัญ
ประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ 29 พฤศจิกายน 2564 ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก 30 วัน นับแต่วันที่ 8 ธันวาคม 2564 ตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 136

ที่ประชุมรับทราบ

(3) รับรองรายงานการประชุม (ไม่มี)

(4) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560
เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560
พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

นายเอกราช ช่างเหลา ประธานคณะกรรมการวิสามัญร่างพระราชบัญญัติแก้ไข
เพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาค
ของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 พ.ศ. แลงหลักการและเหตุผลของ
ร่างพระราชบัญญัติว่า ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 20 (สมัยสามัญประจำปี
ครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ 15 กันยายน 2564 ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้า
คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ
ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 พ.ศ. (นายนพคุณ รัฐมไถ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูป
การศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 พ.ศ. (นายประภอบ
รัตนพันธ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช
2560 พ.ศ. (นายสฤณี บุตรเนียร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้า
คณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ
ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 พ.ศ. (รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูป
การศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 พ.ศ. (นายเกษม
ศุกรานนท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบ
แห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน
พุทธศักราช 2560 พ.ศ. (นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้น
คณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน 15 วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายเกษม
ศุกรานนท์ กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยื่นคำแปรญัตติ จำนวน 2 คน

คณะกรรมการมีการประชุม จำนวน 10 ครั้ง ซึ่งได้พิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ และพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง จำนวน 13 มาตรา โดยมีการแก้ไข จำนวน 4 มาตรา คณะกรรมการตัดออกจำนวน 2 มาตรา รวมทั้งคณะกรรมการได้มีข้อสังเกตท้ายรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา

จากนั้น ที่ประชุม ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 พ.ศ. โดยเริ่มจากชื่อร่าง คำปรารภ เรียงตามมาตรา ดังนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา 1	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา 2	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา 3 แก้ไขข้อ 8 (1)	มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็นและผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

ประเด็น อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

กรรมาธิการผู้ขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า การมีคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) เป็นความซ้ำซ้อนในเชิงโครงสร้างส่งผลให้สิ้นเปลืองงบประมาณ อีกทั้งยังมีความซ้ำซ้อนในการบริหารงานราชการ จึงต้องจัดทำกฎหมายให้มีความชัดเจนและครอบคลุมว่ามีการมอบหมายงานให้กับผู้ใด เพื่อเป็นประโยชน์ให้กับผู้ปฏิบัติ ทั้งนี้ การแก้ไขของคณะกรรมการขัดกับหลักการที่ได้เสนอไว้กับที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ 1 อีกทั้ง กฎหมายฉบับนี้เป็นการเปลี่ยนผ่านเนื่องจากขณะนี้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจะมีความชัดเจนในระบบของการศึกษามากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ได้เสนอให้คืนอำนาจทั้งงานบริหารหลักสูตร การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงบประมาณ ที่ขณะนี้อยู่ที่คณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) คืนกลับมาให้เขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ดูแลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและสอดคล้องกันในทุกด้าน ทั้งนี้ กรรมาธิการผู้ขอสงวนความเห็น ได้ถอนการขอสงวนความเห็น และผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ ได้ถอนคำแปรญัตติ

คณะกรรมการฯ ตอบชี้แจงว่า ในการแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้มีลักษณะพิเศษ เนื่องจากคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ แตกต่างจากกฎหมายทั่วไป โดยในคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติในฉบับเดียวกันอาจมีเนื้อหาในการบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่ แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่มีอยู่แล้ว แม้กระทั่งเนื้อหาการบริหารอาชญากรรมอยู่ในคำสั่งนั้น ๆ ด้วย ซึ่งในร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกฯ ได้นำเสนอทั้ง 6 ร่าง รวมทั้งร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ไม่ได้เสนอให้ยกเลิกคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด แต่เป็นการแก้ไขในเรื่องของการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ที่เกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้ง การโยกย้าย เงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่น รวมถึงเรื่องของวินัยเท่านั้น ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องโครงสร้าง การบริหารทั่วไปอื่น หรืองบประมาณ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ตัดข้อความของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการศึกษาธิการออก เพื่อให้มีการตั้งอำนาจของคณะอนุกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา กลับคืนไปให้กับคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ในหลักการที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 8 (1) นั้น จากการที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ออกคำสั่งที่ 19/2560 ทำให้ กศจ. มีอำนาจในกฎหมาย 3 ฉบับ คือ กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แต่ด้วยหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ต้องการให้เขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจในการบริหารงานบุคคล จึงจำเป็นต้องตัดอำนาจบุคลากรครูและบุคลากรทางการศึกษาในข้อ 8 (1) ออกจากอำนาจของ กศจ. เพื่อนำไปให้กับเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการ โดยรายละเอียดปรากฏอยู่ในมาตรา 9 ของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม สำหรับหน้าที่ของ กศจ. จะเหลืออยู่ในกฎหมาย 2 ฉบับ คือ กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ใช้คำว่า “มอบหมายงาน” มิใช่เป็นการ “มอบอำนาจ” อย่างไรก็ตาม ในมาตรา 3 นี้จะเป็นการแก้ปัญหาการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการทั่วประเทศให้สามารถเดินต่อไปได้ เพื่อให้การดำเนินการสามารถไปสู่ในพื้นที่อย่างแท้จริงและลงไปถึงผู้บังคับบัญชาที่สามารถดำเนินการได้ และให้การมอบหมายงานนั้นมีประสิทธิภาพ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อให้การดำเนินการเกิดประสิทธิภาพในภาพรวมทั้งระบบ

ทั้งนี้ หลังจากที่กรรมการผู้ขอสงวนความเห็นและสมาชิกฯ ผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ และกรรมการฯ ได้ตอบชี้แจงเป็นเวลาพอสมควรแล้ว คณะกรรมการฯ ได้ขอถอนร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 พ.ศ. เพื่อนำกลับไปพิจารณาทบทวนและจะนำเสนอต่อที่ประชุมอีกครั้ง ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ

(5) เรื่องที่ค้างพิจารณา

5.1 ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศและคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย พ.ศ. (นายจอน อึ้งภากรณ์ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 12,609 คน เป็นผู้เสนอ)

5.2 ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ พ.ศ. (นายปิยบุตร แสงกนกกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งเป็นการพิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 14 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ 8 ธันวาคม 2564 เพื่อให้ที่ประชุมลงมติ โดยที่ประชุมมีมติไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศและคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย พ.ศ. ด้วยคะแนน 234 เสียง และมีมติไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ พ.ศ. ด้วยคะแนน 229 เสียง

5.3 ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวิรัช พันธุมะผล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

นายวิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย แถลงหลักการและเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ว่าร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการเพื่อเป็นการคุ้มครองเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาที่ไม่ใช่คดีอุกฉกรรจ์ให้ได้รับการประกันตัวด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ในการประกันตัว

เพราะจำนวนผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดจนในที่สุดศาลพิพากษาลงโทษว่ากระทำความผิดมีจำนวนไม่มากเมื่อเทียบกับจำนวนที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย การนำผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดเข้าไปควบคุมในเรือนจำน่าจะเกิดผลที่ไม่เหมาะสมมากกว่าที่จะให้มีโอกาสประกันตัวเอง และการประกันด้วยหลักทรัพย์หรือมีผู้ค้ำประกันทำให้เกิดภาระแก่ผู้ถูกกล่าวหาจนทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเดือดร้อนหรือไม่ได้รับการประกันตัว ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 28 บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายการจับและคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ มาตรา 29 ในคดีอาญาจะให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักว่าด้วยสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญ และเพื่อให้บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในคดีอาญา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ เพราะฉะนั้น เมื่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับหรือมีผู้ส่งผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดกฎหมายอาญาส่งต่อพนักงานสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนส่งตัวผู้ต้องหาให้พนักงานอัยการหรือพนักงานอัยการส่งตัวผู้ต้องหาต่อศาล แล้วแต่กรณี ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ หรือศาลดำเนินการให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยให้คำรับรองตนเองว่าไม่อยู่ระหว่างเวลาที่มีคำพิพากษาให้รอการลงอาญาหรือรอการกำหนดโทษ หรือพ้นโทษจำคุกมาเกินกว่า 3 ปี ให้พนักงานสอบสวนหรืออัยการหรือศาล ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยทำสัญญาประกันตัวด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์และให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ หรือศาลปล่อยตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยเร็วที่สุด เว้นแต่การกระทำความผิดดังต่อไปนี้

1. การกระทำความผิดที่กฎหมายระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไปหรือที่กฎหมายระวางโทษขั้นต่ำตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป
2. การกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายมาตรา 335 มาตรา 335 ทวิ
3. การกระทำความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 336 มาตรา 336 ทวิ
4. การกระทำความผิดฐานกรรโชกทรัพย์ ริดเอาทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 337 มาตรา 338 มาตรา 334 มาตรา 339 ทวิ มาตรา 340 มาตรา 340 ทวิ และมาตรา 340 ตริ
5. การกระทำความผิดฐานฉ้อโกงต่อประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 343 มาตรา 344 ที่มีมูลค่าการฉ้อโกงตั้งแต่สิบล้านบาทขึ้นไป
6. ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ไปศาลตามที่พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือที่ศาลนัด โดยไม่มีเหตุอันสมควร
7. เมื่อปรากฏว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยรับรองอันเป็นเท็จว่าไม่อยู่ระหว่างเวลาที่มีคำพิพากษาให้รอการลงอาญาหรือรอการกำหนดโทษ หรือพ้นโทษจำคุกมาเกินกว่า 3 ปี
8. การกระทำความผิดอาญาอื่นตามประกาศของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากำหนดจึงควรแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในเรื่องการประกันตัวเพื่อเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นกฎหมายที่กล่าวถึงกระบวนการขั้นตอนในการนำบุคคลที่กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย โดยมีกระบวนการเริ่มตั้งแต่ การแจ้งความร้องทุกข์ การสืบสวนสอบสวน การจับ การค้น การประกันตัวผู้ต้องหา การสั่งฟ้อง การพิพากษาคดี การพิพากษาคดี และการจำคุก ซึ่งเป็นกระบวนการที่บัญญัติถึงการใช้อำนาจเจ้าหน้าที่รัฐในการใช้อำนาจปราบปรามอาชญากรรม และขณะเดียวกันก็ได้บัญญัติถึงการคุ้มครองปกป้องสิทธิเสรีภาพผลประโยชน์ของประชาชน โดยหากประเทศใดคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชน ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็จะบัญญัติให้ความคุ้มครองไว้ เริ่มตั้งแต่สิทธิของผู้ต้องหา สิทธิของผู้เสียหาย สิทธิผู้ถูกกล่าวหา สิทธิของผู้ต้องหา และสิทธิของจำเลย ทั้งนี้ สมาชิกฯ ไม่เห็นด้วยในรายละเอียดบางประการของร่างพระราชบัญญัติ เนื่องจากการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้นำมาตรา 28 และมาตรา 29 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาเขียนเป็นเหตุผล แทนที่จะกล่าวถึงหลักการ สภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป หรือรัฐธรรมนูญมีการแก้ไขอย่างไร และกรณีผู้รักษาการตามร่างมาตรา 4 ให้ประธานศาลฎีกา อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งโดยหลักทั่วไปร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เสนอเข้ามาในสภาส่วนใหญ่จะเป็น นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ส่วนในเรื่องของสาระในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มาตรา 105/1 ระบุว่า หากบุคคลถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดและให้ส่งตัวไปที่เจ้าพนักงานตำรวจ พนักงานอัยการ พนักงานศาล หากบุคคลดังกล่าวให้การรับรองตนเองว่าไม่อยู่ในระหว่างเวลาที่มีคำพิพากษาให้รอการลงโทษ ให้รอการกำหนดโทษ หรือพ้นโทษจำคุกมาเกินกว่า 3 ปี ให้พนักงานสอบสวน อัยการ ศาล ได้ให้ประกันตัวเองโดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันนั้น สมาชิกฯ มีความเห็นด้วย แต่ประเด็นที่เว้นแต่การกระทำความผิดที่กฎหมายระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์หรือความผิดที่เกี่ยวกับทรัพย์ซึ่งขัดแย้งกันในเหตุผลจึงไม่เห็นด้วย อีกทั้งกรณีที่กำหนดเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญาอื่นตามประกาศของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากำหนดนั้น ปัจจุบันไม่ทราบว่าที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกากำหนดสิ่งใดบ้าง จึงไม่มีความชัดเจนที่จะนำมาตรากฎหมาย จึงขอให้ควรมีร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและแก้ไขเพิ่มเติมการใช้ดุลพินิจของศาลในการอนุญาตให้ประกันตัวผู้ต้องหาและจำเลยเนื่องจากปัจจุบันมีปัญหาในการใช้ดุลพินิจของศาลในการอนุญาตให้ประกันตัวเอง นอกจากนี้ การให้สิทธิเสรีภาพแก่คนร้ายเป็นเรื่องละเอียดอ่อน จึงเสนอให้มีการศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วนในชั้นกรรมาธิการว่าการประกันตนเองจะส่งผลต่อกระบวนการยุติธรรมของประเทศหรือไม่ และเสนอให้ศาลมีดุลพินิจสามารถให้มีการประกันตนแบบไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ กรณีผู้ที่มีโทษไม่ร้ายแรงที่อยู่ในขั้นสืบสวนสอบสวน เนื่องจากหากผู้ต้องหาไม่มีหลักทรัพย์ในการประกันตน จะถูกจำคุกส่งผลให้สูญเสียทรัพยากรมนุษย์ สูญเสียโอกาสในการหารายได้ และก่อให้เกิดปัญหาครอบครัว ซึ่งหากไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ประชาชนก็จะสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างแท้จริง และรัฐบาลสามารถประหยัดงบประมาณในการดูแลผู้ต้องขัง แต่ต้องให้ความยุติธรรมแก่ผู้เสียหายในการดำเนินคดีด้วย

นายวิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย กล่าวขอบคุณสมาชิกฯ ที่ได้สนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน และเป็น การลดค่าใช้จ่ายของประชาชน ลดนักโทษในเรือนจำ รวมทั้งทำให้สังคมไม่รังเกียจผู้ต้องหาคดีที่ต้องถูกจำคุก

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้รับมอบหมายจาก คณะรัฐมนตรี ให้เสนอต่อที่ประชุม โดยขอรับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปพิจารณาก่อนที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะลงมติในวาระที่ 1 ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 118 โดยจะขอรับไปพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน

จากนั้น ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ ภายในเวลา 60 วัน ด้วยคะแนน 236 เสียง

5.4 ร่างพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวิรัช พันธุมะผล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

นายวิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย แถลงหลักการและเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ว่า พระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 ยังมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เป็นธรรมต่อคดีพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง โดยเฉพาะการร้องคัดค้านคำวินิจฉัยของอนุญาตตุลาการ จึงสมควรเปิดโอกาสให้คู่พิพาทสามารถร้องคัดค้านคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาตตุลาการในคดีปกครองได้ โดยให้ความเป็นอิสระต่อศาลปกครองในการพิจารณา ใต้สวนเพื่อมีคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการได้ทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายโดยไม่ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในชั้นอนุญาตตุลาการก็ได้ รวมถึงการเปิดโอกาสให้คู่พิพาทสามารถร้องขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาพิพากษาคดีที่ไม่ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ใหม่ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อภาคเอกชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ สำหรับสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ มีดังนี้

1. เพิ่มความมาตรา 40/1 ของพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 โดยให้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในคดีข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของศาลปกครอง ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาตตุลาการ โดยยื่นคำร้องต่อศาลปกครองชั้นต้นที่มีเขตอำนาจภายใน 90 วัน นับแต่วันได้รับสำเนาคำชี้ขาด โดยในการพิจารณาคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาด ศาลปกครองมีอำนาจ ใต้สวน พิจารณา พิพากษา ในคดีข้อพิพาทโดยไม่ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในการพิจารณาชั้นอนุญาตตุลาการได้ (ร่างมาตรา 3)

2. คดีที่ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาพิพากษาโดยไม่เป็นตามมาตรา 40/1 แห่งพระราชบัญญัตินี้ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คู่พิพาทอาจขอให้ศาลปกครองสูงสุด ใต้สวน พิจารณา พิพากษาใหม่ได้ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา 4)

3. ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 5)

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ อาทิ พระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายที่กำหนดวิธีการระงับข้อพิพาทระหว่างคู่สัญญาที่ใช้บังคับมานาน และเป็นที่ยอมรับขององค์กรคู่สัญญาโดยสามารถระงับข้อพิพาทด้วยระบบอนุญาตตุลาการเสนอพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ ฉบับที่.. พ.ศ. โดยเพิ่มเติมให้คู่พิพาทสามารถยื่นต่อศาลปกครองเพื่อคัดค้านคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการในคดีข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน ซึ่งให้อำนาจศาลปกครองพิจารณา ใต้สวน คำร้องได้ทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายโดยไม่ต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในชั้นพิจารณาของอนุญาตตุลาการได้ จะเป็นปัญหาที่ต้องพิจารณา ได้แก่ คู่สัญญาที่กำหนดให้มีอนุญาตตุลาการ จะต้องคำนึงว่าสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ และจะทำให้เกิดความนิยมในการใช้อุญาตตุลาการเพราะสามารถถล่มล้างคำชี้ขาดได้ในภายหลัง อีกทั้ง การกำหนดกระบวนการ ใต้สวน ทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายย่อมเป็นการกำหนดให้ศาลปกครองมีอำนาจ ใต้สวน ใหม่ทั้งหมดและลบล้าง

ข้อเท็จจริงในชั้นไต่สวนอนุญาโตตุลาการ และผลข้างเคียงของคู่กรณีในการตั้งอนุญาโตตุลาการ นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว เป็นการล้มล้างมาตรฐานทางด้านอนุญาโตตุลาการของประเทศ และมีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการทำสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชนผู้ลงทุน โดยเฉพาะผู้ลงทุนชาวต่างชาติอาจไม่เลือกประเทศไทยเป็นสถานที่ในการดำเนินการกระบวนการอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนร่างพระราชบัญญัติอาจไม่สอดคล้องกับกระบวนการอนุญาโตตุลาการที่เป็นสากลและอาจขัดกับอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือและการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก

นายวิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย ชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้เป็นการเสนอโดยคณะรัฐมนตรี แต่ตนได้เสนอในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คนหนึ่ง พร้อมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากอีกหลายพรรคการเมือง เนื่องจากจากประสบการณ์ในการเป็น คณะกรรมการ และเห็นว่าประเทศไทยเสียเปรียบเป็นอย่างมากกับระบบอนุญาโตตุลาการ

นายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้รับมอบหมายจาก คณะรัฐมนตรี ให้เสนอต่อที่ประชุม โดยขอรับร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปพิจารณาก่อนที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะลงมติในวาระที่ 1 ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 118 โดยจะขอรับไปพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน

จากนั้น ประธานฯ ได้ขอมติจากที่ประชุมว่าจะให้คณะรัฐมนตรีรับร่างพระราชบัญญัติ อนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ ภายในเวลา 60 วัน หรือไม่ แต่เนื่องจาก องค์ประชุมไม่ครบ ประธานฯ จึงสั่งปิดประชุมเวลา 16.23 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 16.23 นาฬิกา

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร